YR EGLWYS YNG NGHYMRU
THE CHURCH IN WALES

POLISI DIOGELU 2020

...mae'n gyfrifoldeb ar bawb

Fersiwn 1 - cyf 2064

Eglwys Ddiogel Safe Church

Polisi Diogelu Taleithiol yr Eglwys yng Nghymru

Datganiad o fwriad

Mae'r Eglwys yng Nghymru wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd yr eglwys yn ddiogel.

Felly, bydd yr Eglwys yng Nghymru yn:

- **cydnabod urddas personol a hawliau pob plentyn[1] ac oedolyn fel y nodir yn Neddf Hawliau Dynol 1998 a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yn 1989.**
- **gweithredu gweithdrefnau a chanllawiau polisïau diogelu yn gadarn ac yn gyson sy'n cydymffurfio â'r fframwaith deddfwriaethol a chanllawiau presennol ac arferion gorau a dderbynnir.**
- **hyrwyddo diwylliant sy'n gwrando ar blant ac oedolion mewn perygl.**
- **recriwtio, hyfforddi a chefnogi pawb mewn swyddi o ymddiriedaeth yn briodol.**
- **sicrhau, pan grybwyllir pryderon, eu bod yn cael eu cymryd o ddifrif ac yr ymdrinnir â hwy'n briodol.**

Mae diogelu'n gyfrifoldeb i bawb

Mae pawb sy'n gweithio i'r Eglwys, gan gynnwys clerigwyr, cyflogeion a gwirfoddolwyr, yn cael eu hystyried gan yr Eglwys yng Nghymru fel unigolion sy'n gweithio mewn swyddi o ymddiriedaeth yn yr Eglwys ac felly disgwylir iddynt gydymffurfio â'r polisi diogelu hwn a'r gweithdrefnau a'r canllawiau ymarfer cysylltiedig.

[1] Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn diffinio "plentyn" fel unigolyn sydd o dan 18 oed. Yn y ddogfen hon ystyr "plant" felly yw "plant a phobl ifanc o dan 18 oed".

Cyflwyniad

Mae'r Eglwys yng Nghymru eisiau darparu amgylchedd diogel, hapus a chefnogol o genhadaeth a gweinidogaeth lle gall holl bobl Duw dyfu a datblygu yn eu hymrwymiad Cristnogol.

Mae'r rhai sy'n gweithio i'r Eglwys ac yn ei chefnogi, pobl leyg ac ordeiniedig, boed yn wirfoddolwyr neu'n cael eu talu, yn hanfodol i sicrhau bod pawb yn cael eu trin ag urddas a pharch ac yn cael eu gwerthfawrogi bob amser, boed yn blant, yn oedolion mewn perygl, yn oedolion sy'n agored i niwed yng nghyd-destun yr Eglwys[2], goroeswyr camdriniaeth neu droseddwyr.

Mae gan yr Eglwys yng Nghymru gyfrifoldeb i sicrhau bod holl aelodau'r eglwys, gan gynnwys y rhai sy'n gweithio yn yr Eglwys, yn derbyn gofal ac yn cael eu hamddiffyn drwy ddarparu hyfforddiant effeithiol a chymorth priodol. I'r perwyl hwn mae'r Eglwys yng Nghymru wedi ymrwymo i fod yn Eglwys Ddiogel.

Egwyddorion allweddol diogelu

Mae gan bawb yr hawl i fyw eu bywyd heb orfodaeth, bygythiadau neu ormes, cam-drin corfforol, rhywiol, emosiynol neu ariannol ac esgeulustod. Mae gan blant ac oedolion mewn perygl yr hawl i gael eu cefnogi a'u grymuso i sicrhau llesiant a chyflawni eu potensial. Mae lles plant ac oedolion mewn perygl yn hollbwysig. Mae ganddynt yr hawl i gael eu hamddiffyn rhag niwed a cham-fanteisio.

Rhaid i unrhyw sefydliad sy'n gweithio gyda phlant ac oedolion sicrhau bod y bobl hynny'n cael gofal ac amddiffyniad priodol. Mae'r Eglwys yng Nghymru yn ymrwymo i weithredu'n ddiogel ac mewn modd sy'n cydymffurfio â deddfwriaeth ac arferion da perthnasol.

I fod yn Eglwys Ddiogel, byddwn yn cymryd pob cam rhesymol i:

- greu a chynnal diwylliant sefydliadol agored a thryloyw sy'n adlewyrchu pwysigrwydd diogelu plant ac oedolion mewn perygl.
- sicrhau bod pawb sy'n gweithio i'r Eglwys, boed wedi'u hordeinio neu'n lleygwyr a boed yn gweithio'n gyflogedig neu'n ddi-dâl, yn gweithredu'n gyfrifol a chydag uniondeb; sicrhau bod eu swyddogaeth o ymddiriedaeth yn cael ei chadarnhau ac na fanteisir ar y sawl sydd yn eu gofal.
- sicrhau bod pawb sy'n gweithio i'r Eglwys yn addas ar gyfer eu rolau gyda phlant ac oedolion sydd mewn perygl drwy ddethol a hyfforddi'r rhai sydd ag unrhyw gyfrifoldeb o fewn yr eglwys yn ofalus, yn unol ag egwyddorion recriwtio mwy diogel.
- sicrhau bod unrhyw addoli, digwyddiadau a gweithgareddau cyhoeddus yn cael eu trefnu a'u cyflwyno'n ddiogel i safon uchel; a chydag anghenion penodol plant ac oedolion sydd mewn perygl mewn golwg.
- sicrhau bod yr holl ofal bugeiliol yn cael ei ddarparu'n ddiogel.
- hyrwyddo arferion mwy diogel ym mhob gwaith a wneir gyda phlant ac oedolion sydd mewn perygl.
- gwrando o ddifrif ac ymateb yn briodol i bob pryder, datgeliad neu honiad sy'n awgrymu y gallai plentyn neu oedolyn mewn perygl fod wedi cael ei niweidio neu y gallai gael ei niweidio, gan gynnwys drwy gynnwys yr awdurdodau statudol.

[2] Yn y ddogfen hon, mae oedolion sy'n agored i niwed yng nghyd-destun yr Eglwys yn cyfeirio at rywun nad yw'n bodloni diffiniad Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 o oedolyn mewn perygl ond sy'n agored i niwed oherwydd amgylchiadau penodol, gan gynnwys yng nghyd-destun cam-drin ysbrydol.

- sicrhau bod pob cwyn yn cael ei thrin yn brydlon ac yn gadarn yn unol â’r gyfraith ac yn unol ag arferion gorau.
- sicrhau bod y rhai sydd wedi cael eu cam-drin neu eu niweidio yn cael cymorth diogel yng nghymunedau ein Heglwys a’n bod ni’n dysgu gwersi o’r gorffennol i gryfhau prosesau diogelu.
- sicrhau bod hawliau troseddwyr i addoli yn cael eu hystyried yng nghyd-destun cytundebau diogelu cadarn a chymesur.
- herio unrhyw achos o gam-drin pŵer, yn enwedig gan unrhyw un sydd mewn sefyllfa o ymddiriedaeth.
- adolygu ein polisi, ein gweithdrefnau gweithredol a’n canllawiau ymarfer yn barhaus.

Tîm Diogelu Taleithiol

Mae’r Eglwys yng Nghymru wedi ymrwymo i reoli pryderon diogelu a hyrwyddo diogelu drwy ei Thîm Diogelu Taleithiol.

Bydd Swyddog Diogelu Taleithiol yn ysgwyddo cyfrifoldeb am ymdrin ag unrhyw bryderon, datgeliadau a honiadau o natur ddiogelu a adroddir. Os caiff pryder ei gyfeirio’n uniongyrchol at yr awdurdodau statudol, dylid hysbysu Swyddog Diogelu Taleithiol cyn gynted ag y bo’n ymarferol. Bydd y Swyddog Diogelu Taleithiol yn parhau mewn cysylltiad â’r heddlu a/neu adran gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol hyd nes y daw ymholiadau ac ymyriadau statudol dilynol i ben.

Bydd y Swyddog Diogelu Taleithiol yn rhoi gwybod i bobl berthnasol am gamau gweithredu a phenderfyniadau yn ystod ac yn dilyn y broses statudol. Yn benodol, bydd y Swyddog Diogelu Taleithiol yn rhoi’r wybodaeth ddiweddaraf i’r Panel Diogelu Daleithiol am yr holl weithgarwch diogelu ac yn cyfleu diweddariadau ac argymhellion achosion i Esgobion fel y bo’n briodol, oni bai bod hyn yn creu gwrthdaro buddiannau.

Rhoi’r polisi ar waith

Mae’r Eglwys yng Nghymru wedi ymrwymo i fabwysiadu, gweithredu ac adolygu’r polisi hwn. Rhaid i bob rhan o’r Eglwys ystyried y polisi hwn, sy’n llywio’r holl weithgarwch diogelu ar draws y Dalaith ac sy’n sail i ymrwymiad yr Eglwys i wella arferion diogelu’n barhaus. Rhaid i Eglwysi, Buddiolwyr, Ardaloedd Gweinidogaeth a Chenhadaeth ac Esgobaethau yn yr Eglwys yng Nghymru fabwysiadu, hyrwyddo a rhoi cyhoeddusrwydd i’r polisi hwn.

Dylai unrhyw amheuaeth, pryder, gwybodaeth, datgeliad neu honiad o gam-drin gael eu hadrodd ar unwaith i Dîm Diogelu Taleithiol yr Eglwys yng Nghymru neu, mewn argyfwng i’r awdurdodau statudol.

Os oes gennych wybodaeth am sefyllfa ddiogelu lle mae plentyn neu oedolyn mewn perygl uniongyrchol neu angen sylw meddygol brys, ffoniwch y gwasanaethau brys ar 999 – PEIDIWCH AG OEDI.

Os credwch fod plentyn neu oedolyn mewn perygl o niwed ond nad yw mewn perygl uniongyrchol, ffoniwch adran gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod lleol.

A fyddech cystal â chwblhau ac arddangos y poster ar y dudalen nesaf os gwelwch yn dda

Eglwys Ddiogel Safe Church

Polisi Diogelu Taleithiol yr Eglwys yng Nghymru

Eglwys / Plwyf / Ardal Gweinidogaeth / Ardal Genhadaeth

Enw: ....

Datganiad o fwriad

Mae'r Eglwys yng Nghymru wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd yr eglwys yn ddiogel.

FELLY, BYDD YR EGLWYS YNG NGHYMRU YN:

- **cydnabod urddas personol a hawliau pob plentyn ac oedolyn fel y nodir yn Neddf Hawliau Dynol 1998 a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yn 1989.**
- **gweithredu gweithdrefnau a chanllawiau polisïau diogelu yn gadarn ac yn gyson sy'n cydymffurfio â'r fframwaith deddfwriaethol a chanllawiau presennol ac arferion gorau a dderbynnir.**
- **hyrwyddo diwylliant sy'n gwrando ar blant ac oedolion mewn perygl.**
- **recriwtio, hyfforddi a chefnogi pawb mewn swyddi o ymddiriedaeth yn briodol.**
- **sicrhau, pan grybwyllir pryderon, eu bod yn cael eu cymryd o ddifrif ac yr ymdrinnir â hwy'n briodol.**

Mae diogelu'n gyfrifoldeb i bawb

Mae pawb sy'n gweithio i'r Eglwys, gan gynnwys clerigwyr, cyflogeion a gwirfoddolwyr, yn cael eu hystyried gan yr Eglwys yng Nghymru fel unigolion sy'n gweithio mewn swyddi o ymddiriedaeth yn yr Eglwys ac felly disgwylir iddynt gydymffurfio â'r polisi diogelu hwn a'r gweithdrefnau a'r canllawiau ymarfer cysylltiedig.

www.churchinwales.org.uk/safeguarding

Derbyniwyd y Polisi hwn gan y Cyngor Plwyf Eglwysig ar: .... ac fe'i hadolygir yn flynyddol.

Llofnod: .... ar ran y Cyngor Plwyf Eglwysig.

I wneud ymholiadau diogelu cyffredinol, cysylltwch â:

Swyddog Diogelu **YR ARDAL WEINIDOGAETH / GENHADAETH**:

Enw: .... Rhif cyswllt: ....

Swyddog Diogelu'r **EGLWYS**:

Enw: .... Rhif cyswllt: ....

I siarad â rhywun am bryder, honiad neu ddatgeliad diogelu, cysylltwch â'r:

Swyddog Diogelu **TALEITHIOL**:

Enw: .... Rhif cyswllt: ....

I roi gwybod am bryder, honiad neu ddatgeliad diogelu i'r Tîm Diogelu Taleithiol, ewch i:
churchinwales.org.uk/cy/safeguarding/reporting-safeguarding-concern

- Dylai pob amheuaeth, pryder, gwybodaeth, datgeliad neu honiad o gam-drin gael eu hadrodd ar unwaith i Dîm Diogelu Taleithiol yr Eglwys yng Nghymru neu, mewn argyfwng i'r awdurdodau statudol.
- Os oes gennych wybodaeth am sefyllfa ddiogelu lle mae plentyn neu oedolyn mewn perygl uniongyrchol neu os oes angen sylw meddygol brys arnoch, ffoniwch y gwasanaethau brys ar 999 – PEIDIWCH AG OEDI.
- Os credwch fod plentyn neu oedolyn mewn perygl o niwed ond nad yw mewn perygl ar unwaith, ffoniwch adran gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod lleol.